

nister, at for Ordsprogene og Eventyrene behøvede jeg ikke at have nogen Omsorg, da de vare optegnede i Bøger. Det var altsaa nok, naar Ordsprog og Eventyr vare optegnede i Bøger, saa var det det Samme, at de ikke levede i Folket, Dette viser jo i høi Grad, hvorledes den høitærede Minister er stillet for ikke at tale om hans besynderlige Cirkulære, der gaar ud paa en Forbindelse mellem selve den lærde Skole og Almueskolen, hvad der for Landets Vedkommende paa ingen Maade kunde være Tale om. Det har altsaa været en vilkaarlig Administration, vi have havt ikke mindst paa Skolevæsenets Omraade, ligesom for Resten ogsaa paa Kirkevæsenets, men dette foreligger jo ikke her. Hele Ministerens besynderlige Opfattelse af disse Forhold, det vil sige den besynderlige Opfattelse ikke i og for sig, men i Modsætning til de Anskuelser, som dette Thing gjør gjældende, viser mig, at der neppe er Haab om at komme frem, og da dette Lovforslag overhovedet, som af mig paavist, i ingen Henseende vil være tilfredsstillende, og det tillige er uretferdigt i sin Bygning, saa ser jeg virkelig ikke, at der kan være nogen særlig Opfordring for os til yderligere at spille vor Tid paa det. Skulde jeg have taget fejl i, hvad jeg her har fremført — jeg tror det ikke —, haaber jeg, at det ærede Medlem fra Thisted Amt (Bagger) saavel som den ærede Minister ville oplyse mig om, hvori min Feiltagelse har bestaaet. At § 4 er saa besynderlig bygget, at man hverken kan hitte ud eller ind af den, og at man hverken veed, hvad der er ophævet eller hvad der ikke er det, at den staar i Modsætning til Motivene, skal jeg ikke opholde mig ved, thi det er af de Ting, der kunne rettes.

Brig: Det var et voldsomt Angreb, som det ærede Medlem rettede ikke alene mod Lovforslaget, men ogsaa mod Ministeren og hans besynderlige Cirkulære, hans besynderlige Forslag og hans besynderlige Meninger helt igjennem. Derjom nu Forhandlingerne her virkelig dreiede sig om det foreliggende Lovforslag og om, hvorvidt det svarede til sit Diemed eller ikke, kunde der jo være Anledning til at indlade sig med det ærede Medlem; men vi vide jo Alle, at dette slet ikke er Sagen. Vi have hørt udtale af den ærede første Taler, at det, man nu vil, er, at man vil vise, at man ikke vil forhandle nogen Skolelov eller nogen Skolesag med den nuværende Minister paa Grund af den hele politiske Stilling, specielt hans Stilling til Sagen. Under disse Forhold

er det jo egentlig aldeles overflødigt for os at sige Noget, og jeg skulde derfor ogsaa have fratalt det Ordet, hvis der dog ikke var en enkelt Ting, som jeg troede fordrede en vis Modsigelse. Jeg vil ikke tale om det, som det ærede Medlem kaldte det besynderlige Cirkulære fra Ministeren, om en Forbindelse mellem det lavere og det højere Skolevæsen. Det Besynderlige deri var, efter hvad han udtalte, at der heri ikke var Tale om Almueskolevæsenet, om Skolen paa Landet; men jeg ser dog ikke, at der, fordi det ikke for Diebliffet er muligt at faae en saadan Forbindelse i den fulde Udstrækning i Stand, derfor var noget Besynderligt i at faae den Forbindelse med det lavere Skolevæsen, som er mulig; deri ser jeg ikke noget Besynderligt. Det synes dog at være ganske naturligt, at man søger at bygge paa, hvad man har, og saa efterhaanden gaar videre. Det var dog dette, som var Tanken, at der efterhaanden kunde udvikle sig saadanne Forhold ogsaa for Almueskolen paa Landet, at Forbindelsen i denne Retning kunde finde Sted. Jeg skal iøvrigt ikke buede videre ved dette Punkt; det ærede Medlem udtalte sig paa lignende Maade derom ifjor og blev dengang tilbagevist af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), som syntes at have et klarere Blik paa disse Forhold end det ærede Medlem. (Berg: Det er en Misforstaaelse.) Saaledes opfattede jeg Forholdet den Gang. Den ærede første Taler (S. A. Hansen) gjorde gjældende, at han ikke kunde gaa ind paa dette Lovforslag, fordi det vilde forhindre, at man fik en almindelig Skolereform, og han henviste i den Henseende til, at Thinget i en tidligere Samling havde udtalt sig bestemt for en omfattende Revision af Skoleloven. Jeg maa dog dertil bemærke, at dette har Thinget ikke gjort. Det var et Udvalg, som var nedsat, der har udtalt sig i denne Retning; men som bekendt lykkedes det os ikke at faae denne Sag bragt til Forhandling ved 2den Behandling her i Thinget. Maaftte opfattede jeg dog det ærede Medlems Udtryk urigtig, saa at det virkelig var Udvalget og ikke Thinget, som det ærede Medlem omtalte. Den ærede Taler henviste til, at dette Udvalg havde udtalt sin Mening om visse bestemte Grundsetninger, hvorpaa en Reform skulde bygges; men der var dog en lille Sage derved, thi enkelte af Udvalgets Medlemmer forbeholdt sig at være uenige om forskjellige Punkter i disse Antydninger til en Reform, saa at det vil være vanskeligt, da der ikke blev nævnet, hvori disse Forskjelligheder bestode, at vide, hvorvidt denne Enighed gik. Jeg tror at kunne